Datum raad	16 december 2021	Zaaknummer	1948415789
Datum college	9 november 2021		
		Portefeuille	Zorg, volkshuisvesting en volksgezondheid R. Compagne Werk, jeugd en cultuur M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Integrale Verordening Sociaal Domein Meierijstad		

Samenvatting
In 2018 is de Visie Sociaal Domein opgesteld, gevolgd door een Beleidskader Sociaal Domein. Vervolgens zijn we binnen gemeente Meierijstad gaan werken met de methodiek van de omgekeerde toets. Bij hulpvragen van inwoners in het sociaal domein kijken we samen met de inwoner integraal naar het te bereiken effect of resultaat. Deze methodiek sluit goed aan bij hoe we als gemeente gekozen hebben om te werken.
Een logische vervolgstap op de omgekeerde toets is het uitwerken van een Integrale Verordening Sociaal Domein. Voor het opstellen van de verordening is gebruik gemaakt van de modelverordening die Stimulansz, kennispartner van gemeenten, beschikbaar heeft gesteld. Deze modelverordening wordt al door diverse gemeenten in Nederland gebruikt. De Adviesraad Sociaal Domein is uitvoerig betrokken geweest bij de totstandkoming van deze Integrale Verordening. De nieuwe opbouw en indeling maken van deze verordening een samenhangend geheel. Dit past goed bij de insteek van gemeente Meierijstad: niet de systeemwereld, maar de leefwereld van onze inwoner staat centraal.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
Programma 6 Sociaal Domein

Behandeling in commissie
2 december 2021

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. De Raad besluit tot vaststelling van de Integrale Verordening Sociaal Domein Meierijstad per 1 januari 2022 met uitzondering van hoofdstuk 6: Vervoer naar school welke van kracht wordt op aanvragen vanaf schooljaar 2022-2023.
2. De Raad besluit tot intrekking van de volgende verordeningen per 1 januari 2022
   - Verordening maatschappelijke ondersteuning Meierijstad 2019 e.v.;
   - Verordening jeugdhulp gemeente Meierijstad 2020;
   - Participatieverordening 2020;
   - Verordening tegenprestatie Participatiewet 2017;
   - Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2017;
   - Verordening Handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2017;
   - Afstemmingsverordening Participatiewet 2017;
   - Verordening Gemeentelijk Minimabeleid 2018;
   - Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Meierijstad.
3. De Raad besluit tot intrekking van de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Meierijstad 2017 per 31 juli 2022.

Waarom naar de raad

De raad is bevoegd om verordeningen vast te stellen en / of in te trekken.

Aanleiding

In 2018 is de Visie Sociaal Domein opgesteld, gevolgd door een Beleidskader Sociaal Domein. Dit zijn stappen naar meer integraliteit. Vervolgens zijn we binnen gemeente Meierijstad gaan werken met de methodiek van de omgekeerde toets. Bij hulpvragen van inwoners in het sociaal domein kijken we samen met de inwoner integraal naar het te bereiken effect of resultaat. Deze methodiek sluit goed aan bij hoe we als gemeente gekozen hebben om te werken. Het houdt in dat we met de inwoners eerst samen kijken naar het te behalen resultaat. Op basis van de grondslagen en doelen van de verschillende wetten (zoals Jeugdwet/Wmo/Participatiewet) beoordelen we of een maatwerkoplossing de beste oplossing is. Daarna komen pas de concrete artikelen van die wet erbij.

Een logische vervolgstap op de omgekeerde toets is het uitwerken van een integrale verordening Sociaal Domein. Voor het opstellen van de verordening is gebruik gemaakt van de modelverordening die Stimulansz, kennispartner van gemeenten, beschikbaar heeft gesteld. Deze modelverordening wordt al door diverse gemeenten in Nederland gebruikt.

Beoogd doel

Eén verordening voor het Sociaal Domein in plaats van tien afzonderlijke verordeningen.

Argumenten

1.1 Deze Integrale Verordening draagt bij aan meer integraliteit, samenhang en verbinding.

Deze verordening stimuleert en is behulpzaam bij het creëren van meer integraliteit, samenhang en verbinding en draagt daarmee bij aan de transformatie in het sociaal domein. Niet de wetten en de regels zijn leidend in deze verordening, maar de hulpvraag van de inwoner. De nieuwe opbouw en indeling maken van deze verordening een samenhangend geheel. Dit past mooi bij de insteek van gemeente Meierijstad: niet de systeemwereld, maar de leefwereld van onze inwoner staat centraal.

1.2 Het is een integrale verordening waarin de hulpvraag van de inwoner en de kerndoelen centraal staan.

Alle hoofdstukken zijn voorzien van kerndoelen. Daarnaast zijn er algemene kerndoelen.

- De inwoner staat centraal.
- Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om de genoemde doelen te realiseren.
- De gemeente versterkt de zelfredzaamheid van de inwoners.
- De gemeente ondersteunt waar dat nodig is en stimuleert inwoners om zelf oplossingen te vinden voor problemen, bijvoorbeeld met hulp van familie, vrienden en bekenden (het sociale netwerk).
- Kwetsbare groepen, zoals kinderen en inwoners met een beperking, hebben extra hulp nodig om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving.

1.3 Zowel voor inwoners als voor uitvoerders heeft de Integrale Verordening voordelen.

Voor inwoners:

- Begrijpelijke taal
- Kerndoelen (waarom doen we dit?)
- Geordend op thema i.p.v. op wet

Voor uitvoerders:

- Komt het ondersteunen van inwoners ten goede. Eén document waar alles in te vinden is.
- De verordening ondersteunt medewerkers bij het toepassen van de omgekeerde toets.

1.4 Op inhoud zijn er op een aantal beleidsterreinen beleidsmatige wijzigingen.

Het uitgangspunt bij deze integrale verordening was een beleidsarme omzetting, zonder (grote) beleidswijzigingen. Verschillen ten opzichte van de bestaande verordeningen zijn vooral tekstuele aanpassingen voor het vergroten van de leesbaarheid of als gevolg van de keuze voor eenheid van begrippen en regels. Ook zijn enkele nieuwe artikelen opgenomen die al wel bestaand gemeentelijk beleid zijn, maar nog geen onderdeel uitmaken van de huidige verordeningen. In bijlage 2 zijn per hoofdstuk de beleidsinhoudelijke wijzigingen opgenomen ten opzichte van de huidige verordeningen.

1.5 De gemeenteraad stelt de algemene en individuele voorzieningen vast .

Het is de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om in de verordening vast te leggen wat verstaan wordt onder algemene, vrij toegankelijke voorzieningen en individuele voorzieningen en te duiden welke voorzieningen voor Meierijstad van toepassing zijn. Tevens stelt de gemeenteraad het kwaliteitsniveau van deze voorzieningen vast. In de verordening zijn de algemene en individuele voorzieningen tot op productniveau (en dus niet op hoofdcategorie) opgenomen en worden daarmee vastgesteld. Het kwaliteitsniveau per product wordt vastgesteld in deze verordening op hetzelfde niveau zoals opgenomen in het productenboek jeugd en Wmo.

1.6 Deze Integrale Verordening is een groeidocument.

Bij beleidsmatige wijzigingen in de nu nog bestaande ‘losse’ verordeningen zal steeds de vraag worden gesteld: op welke wijze kunnen wij deze wijzigingen integraal opnemen in de verordening. Op termijn wordt de Verordening Wet Inburgering toegevoegd. Ook worden er mogelijk tekstuele wijzigingen ten behoeve van de leesbaarheid doorgevoerd als het lezerspanel de verordening heeft doorgenomen.

1.7 Het college stelt aanvullend nadere regels vast.
Voor een aantal hoofdstukken / thema's blijven of komen nog nadere regels. Deze zijn bijvoorbeeld nodig, omdat een onderwerp om meer gedetailleerde uitwerking vraagt dan passend is in de verordening. Het vaststellen van nadere regels is een bevoegdheid van het College. Deze nadere regels worden na besluitvorming over deze Integrale Verordening in de gemeenteraad ter vastgesteld door het College.

Kanttekeningen
1.1 De integrale verordening is een lijvig document.
Met ruim 70 pagina's is deze Integrale Verordening een behoorlijk lijvig document. Doordat er echter winst behaald wordt in de 'algemene' hoofdstukken, is er wel een groot verschil als de huidige afzonderlijke verordeningen worden opgeteld in aantallen pagina's.

1.2 De gemeenteraad kan afwijkende voorzieningen en kwaliteitseisen vaststellen ten opzichte van de regionale inkoop
In de verordening staan de individuele voorzieningen en de hieraan gekoppelde kwaliteitseisen zoals die zijn opgenomen in de regionale productenboeken Wmo en Jeugd (bijlage 5 en 6). De gemeenteraad zou kunnen besluiten om meer individuele voorzieningen op te nemen en/of hogere kwaliteitseisen aan de opgenomen producten te stellen. Minder voorzieningen opnemen is niet mogelijk omdat de opgenomen voorzieningen vanuit de wet of op basis van jurisprudentie als minimum worden beschouwd en in ieder geval opgenomen moeten worden. Meer voorzieningen en/of hogere kwaliteitseisen zouden tot een beter voorzieningenniveau in Meierijstad kunnen leiden, maar dat brengt ook risico's met zich mee. Extra voorzieningen opnemen leidt onherroepelijk tot hogere kosten. Hogere kwaliteitseisen bovenop de al forse regionale eisen leidt tot een situatie waarbij vele regionale gecontracteerde zorgaanbieders vanwege deze hogere eisen niet voor Meierijstad zouden mogen werken, omdat ze niet kunnen voldoen. Afwijken van de regionale inkoop leidt voor Meierijstad tot extra werk en kosten op het gebied van lokaal inkopen van extra producten die niet regionaal gecontracteerd zijn, contractmanagement en het toezicht moeten houden op de kwaliteit van de ingekochte producten.

1.3 Juridisch kader
Er is gebruik gemaakt van de modelverordening van Stimulansz die ook in een aantal andere gemeenten in Nederland wordt gebruikt, zoals gemeente Olst-Wijhe, gemeente Zaltbommel, gemeente Kampen en gemeente Schagen. Er is nog weinig jurisprudentie voorhanden, omdat het een nieuw product betreft. Dat is een juridisch risico ten opzichte van de uitgekristalliseerde modelverordeningen van de VNG.

1.4 Financiële consequenties Wmo
Met diverse aannames is een inschatting gemaakt dat de pgb-kosten voor Wmo specialiste hulp, structureel € 48.000 hoger worden.
Er zijn diverse risico's en ontwikkelingen die van invloed zijn:
- Er is overgangsrecht van toepassing. Deze is afhankelijk van hoe lang de beschikking loopt.
- Bij de inkoop 2022 zijn enkele zorgaanbieders gewijzigd. Dit kan invloed hebben op de Pgb beschikkingen.
- Meer cliënten die nu informele zorg inzetten, kunnen door de tariefverlaging kiezen voor duurdere formele zorg.

- Bij begeleiding en groepsbegeleiding is bij de berekeningen geen rekening gehouden met het tarief voor de producten Extra omdat de verwachting is dat voor de categorie Extra pgb weinig wordt ingezet.

In 2022 monitoren we wat de financiële gevolgen zijn en indien er financiële verschuivingen zijn worden deze meegenomen bij de 2e BERAP 2022.

Communicatie
Het is van belang dat inwoners ons als gemeente weten te vinden als zij hulp nodig hebben. Een integrale verordening kan daarbij helpend zijn. In 2022 kijken we welke communicatiemiddelen we aanvullend in kunnen zetten om onze dienstverlening te optimaliseren. Ook ontwikkelen we een publieksvriendelijke versie van de integrale verordening.

Participatie
Bij de totstandkoming van de integrale verordening Sociaal Domein is gebruik gemaakt van expertise van Tim Robbe (werkzaam bij Bureau Victor).

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is uitvoerig betrokken geweest bij de totstandkoming van deze Integrale Verordening. De diverse hoofdstukken zijn afzonderlijk diverse keren besproken met de verschillende kennisgroepen van de ASD. Dit heeft geleid tot aanpassingen/aanscherping/verduidelijking van diverse artikelen. De structuur van de ASD is gewijzigd, deze aanpassingen zijn ook doorgevoerd in hoofdstuk 10. Begin oktober hebben we een formeel positief advies ontvangen van de ASD (zie bijlage 3).

In de beeldvormende avond van 14 oktober jl. heeft de Commissie vragen gesteld over de leesbaarheid van de verordening. Gelet op de omvang van de Integrale Verordening, worden eventuele tekstuele wijzigingen om de leesbaarheid verder vergroten meegenomen bij de eerste beleidsmatige wijzigingen.

Duurzaamheid
De integrale verordening draagt bij aan dat inwoners duurzaam meedoen in onze gemeente.

Financiële toelichting
Uitvoering Jeugdwet / jeugdzorg.
De nieuwe PGB tarieven (inclusief introductie verantwoordingsvrije bedrag) liggen in lijn met de huidige toegepaste tarieven. Op dit onderdeel zijn er dus geen directe financiële consequenties. Eerder is door uw raad al ingestemd met de nieuwe bekostigingssystematiek voor jeugdzorg met ingang van 2022 en het nieuwe productenboek. Deze nieuwe systematiek monitoren we in 2022. Eventuele financiële consequenties zijn dan in ieder geval geen gevolg van de thans voorliggende nieuwe verordening.

Leerlingenvervoer
In de nieuwe verordening is opgenomen dat er alleen een inkomensafhankelijke bijdrage wordt gevraagd als de reisafstand naar de basisschool of speciale school voor basisonderwijs meer dan 20 kilometer is. Concreet betekent dit, ten opzichte van de oude verordening, dat de ouders die gebruik maken van de basisschool of speciale school voor basisonderwijs voortaan geen eigen bijdrage meer verschuldigd zijn. In de gemeentebegroting 2022 e.v. is hiervoor structureel een bedrag van € 8.000 aan inkomsten geraamd. Dit bedrag zal bij de 1e berap 2022 worden afgeraamd. Er is hiervoor geen dekking aanwezig. Daarom wordt het ten laste van het exploitatieresultaat van de gemeentebegroting 2022 e.v gebracht.

Participatiewet
Het omzetten van de verschillende verordeningen naar de Integrale verordening heeft geen financiële consequenties.

Wmo
De nieuwe PGB tarieven voor Wmo wijken erg af van de huidige tarieven. Alle tarieven voor informele zorg en de tarieven voor formele zorg voor groepsbegeleiding worden verlaagd. De tarieven voor formele zorg begeleiding worden verhoogd.
De wijziging van de pbg tarieven voor Beschermd wonen hebben (nog) geen invloed op de begrotingscijfers van Meierijstad.

In verband met de nieuwe inkoop Wmo die per 2022 in gaat, zijn er nog veel onzekerheden. Cliënten gaan bewegen van zorg in natura naar pgb en andersom.
Bij de 2e berap in 2022 zullen we een eerste beeld kunnen geven van de eerste doorrekeningen naar aanleiding van de nieuwe inkoop, de ontwikkelingen die hiermee gepaard gaan en deze nieuwe pgb-tarieven.

Planning
De Integrale Verordening zal gepubliceerd worden op www.overheid.nl en treedt in werking op 1 januari 2022. Hoofdstuk 6 Leerlingenvervoer zal voor het eerst van kracht worden bij de aanvragen voor schooljaar 2022-2023.

Rechtsbescherming
Tegen een besluit tot vaststelling van een verordening kan geen bezwaar en beroep worden ingesteld. Besluiten die worden genomen op basis van deze verordening zijn wel vatbaar voor bezwaar en beroep.

Monitoring en evaluatie
De integrale verordening wordt aangepast op nieuwe wet- en regelgeving. Ook op basis van knelpunten in de uitvoering kan de integrale verordening aangepast worden.

Bijlagen
1. Integrale Verordening Sociaal Domein Meierijstad
2. Overzicht van wijzigingen t.o.v. oude verordeningen
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein Meierijstad d.d. 5 oktober 2021
4. Concept reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
5. Productenboek Wmo deel 1
6. Productenboek Wmo deel 2
7. Productenboek Jeugd

Onderliggende documenten
Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad wil voor de inwoners van zijn gemeente in één verordening en in begrijpelijke taal aangeven welke regels gelden voor:

- werken en participeren;
- uitkeringen;
- schuldhulpverlening;
- gezond en veilig opgroeien;
- vervoer naar school;
- wonen in een veilige en gezonde omgeving.

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 november 2021

Besluit gemeenteraad:

1. De Raad besluit tot vaststelling van de Integrale Verordening Sociaal Domein Meierijstad per 1 januari 2022 met uitzondering van hoofdstuk 6: Vervoer naar school welke van kracht wordt op aanvragen vanaf schooljaar 2022-2023.
2. De Raad besluit tot intrekking van de volgende verordeningen per 1 januari 2022
   - Verordening maatschappelijke ondersteuning Meierijstad 2019 e.v.;
   - Verordening jeugdhulp gemeente Meierijstad 2020;
   - Participatieverordening 2020;
   - Verordening tegenprestatie Participatiewet 2017;
   - Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2017;
   - Verordening Handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2017;
   - Afstemmingsverordening Participatiewet 2017;
   - Verordening Gemeentelijk Minimabeleid 2018;
   - Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Meierijstad.
3. De Raad besluit tot intrekking van de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Meierijstad 2017 per 31 juli 2022.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 16 december 2021

De raad voornoemd,

De griffier,	De voorzitter,
A.F.J. Franken	ir. C.H.C. van Rooij